

Patientinformation

En del unga kvinnor kan få ljusbruna eller mörkare bruna fläckar i ansiktet efter solning. Oftast förekommer fläckarna i pannan och på kinderna men de kan även finnas vid tinningarna eller på överläppen. Många tycker att de är fula.

Det finns ingen säker förklaring till varför fläckarna uppstår bara hos vissa kvinnor, förutom att det har att göra med solning. Fläckarna bleknar under vintern men återkommer sedan varje sommar vid ny solning

Varför uppstår fläckarna?

Fläckarna har med kroppens hormoner att göra och kan drabba gravida, eller kvinnor som äter P-piller. Tidigare kallades fläckarna chloasma – ”graviditetsmask”. De uppkommer enbart hos vissa kvinnor som är särskilt benägna för att få denna typ av reaktion. Sedan de lågdoserade P-pillren kom är det inte längre så vanligt att melasma uppstår. Fläckarna framkallas inte då kvinnor med klimakteriella besvär behandlas med östrogenpreparat.

Sällsynta orsaker

Det finns sällsynta invärtesmedicinska sjukdomar som också kan ge liknande bruna fläckar i ansiktet. I sådana fall brukar det dock finnas andra symtom samtidigt. Vissa mediciner kan efter en längre tids behandling, som en biverkan, också framkalla pigmentförändringar i huden.

Melasma-liknande förändringar

Parfymer och vissa kosmetiska preparat kan vid solning ge bruna hudförändringar i ansiktet. Det gäller även hudkontakt en solig dag med växtsafter från t ex björnlöka, citroner, persilja, morotsblast, ängspalsternacka, ormbunke, klöver eller smörblommor. Dessa växter innehåller så kallade psoralenämnen, som aktiveras av solstrålning, varefter de framkallar hudbesvär med rodnad, ibland blåsbildning, och bruna fläckar som ett följdillstånd.

Behandling

Melasma är ofarligt och enbart kosmetiskt störande. Är orsaken hormonbehandling, bör det övervägas om den kan avbrytas. Fläckarna bleknar långsamt om solning undviks. Blekningen kan ibland påskyndas med vissa **blekande** medel. Om man inte skyddar sig mot solen kommer fläckarna åter år efter år. Använd därför alltid ett modernt **solskyddsmedel** med högsta möjliga skyddsfaktor och med tillsats av mikropigment, som även ger täckande egenskaper. Undvik aktivt solande. Tänk på att även solarium framkallar fläckarna. Är man försiktig under flera år avtar tendensen successivt. Man kan då gradvis använda solskyddsmedel med allt lägre skyddsfaktor

Patientinformationen är producerad av doc. Göran Wennersten, redigerad av doc. Håkan Mobacken i samarbete med www.pdf.nu hemsidan för hudläkare o allmänhet

